

Riny in Boeken

Beste mensen,

Vorige week zette ik de recent verschenen biografieën van Joop den Uyl en Dries van Agt broederlijk naast elkaar in de etalage. Gezichten een beetje naar elkaar toegedraaid en zonder het "boegbeeld" uit Friesland ertussen.

Zo moesten ze elkaar (althans de covers) wel aankijken. Hoe zou het politiek verlopen zijn als ze elkaar eens wat vaker echt aangekeken hadden en zich wat in elkaar verdiept hadden?

Kader Abdolah heeft met zijn nieuwste boek "de boodschapper" misschien ook wel de intentie gehad dat verschillende bevolkingsgroepen elkaar wat vaker aankijken en zich wat in elkaar verdiepen. Zijn boek is een vertaling van de Koran maar dan een interpretatie naar de hedendaagse tijd. Ook de volgorde van de soera's heeft hij niet precies aangehouden. De profeet Mohammed is dan een literair personage uit een andere tijd dan de onze. Ook zijn verhaal wordt beschreven in het boek.

Ik las ergens dat Kader Abdolah de Nico ter Linden van de Nederlandse moslims is, niet de letterlijke tekst wordt aangehouden, maar de bedoeling van de tekst in dat tijdperk in die cultuur.

Ik vind het in ieder geval hoopgevend dat zoveel mensen inmiddels "de boodschapper" hebben aangeschaft. Of dat nu met overheids-subsidies moet, zoals het plan is bij de Amsterdamse politie (ze krijgen korting) vind ik echter wel weer ver gaan.

Hoe goed Kader Abdolah ook zal verkopen, zijn boek zal het nooit halen bij de hoeveelheid spannende boeken die

deze maand verkocht gaan worden.

Op 3 juni gaat alweer de 20^e editie van de maand van het spannende boek van start. Karin Slaughter, Amerikaans schrijfster en ook in Nederland zeer geliefd (anderhalf miljoen boeken zijn van haar verkocht) heeft het geschenkboekje "onbegrepen" geschreven. Zo lang de voorraad strekt, krijgt u het cadeau van de boekhandelaar bij besteding van € 12,50 aan Nederlandstalige boeken

Het genre "spannende boek" heeft de laatste 10 jaar een geweldige ontwikkeling doorgemaakt. Vrouwelijke misdaadauteurs waren er in Nederland maar heel weinig voor de millenniumwisseling.

Maar geïnspireerd door de Nicci-French-thrillers verschenen in korte tijd diverse boeken van Nederlandse schrijfsters die in een paar jaar tijd een groot eigen publiek kregen en zeer hoog gingen scoren op de top 10-lijsten.

Saskia Noort, Simone van de Vlugt, Esther Verhoef, Susanne Vermeer, Lineke Dijkzeul, Corinne Hofman, Loes den Hollander, Marion Pauw zijn namen die veel mensen bekend in de oren klinken.

Meestal worden deze boeken door vrouwen gelezen. Veel vrouwen kunnen zich identificeren met de hoofdpersonen en de situaties. Het is herkenbaar: de omgeving, de situatie, gezin, werk. De enge gebeurtenissen die de hoofdpersonen in de thrillers overkomen, kunnen dus de lezers ook overkomen en dat maakt het beklemmender. (Dit in tegenstelling tot b.v. een spionageroman).

Ik zou zeggen: kom eens kijken in de boekhandel naar al die spannende boeken. Koop, lees en huiver!

Groetjes, Riny Polman

Verder in dit nummer:

- Noud Bles: Van boeken bezeten Storm in juni
- Expositie Gerrie Hoogveld
- Aanbevolen boeken
- aanbevolen spannende boeken
- Paul Troost: Boerka's op het naturalistenterrein
- Colofon

Storm in juni

Drie jaar geleden lag op een van de stapeltjes op de lage toonbank - op de plaats waar altijd je blik op valt als je je pincode hebt ingegeven en wacht op het bedrag dat je voor je aankoop mag betalen - op die plek lag een voorpublicatie van 30 bladzijden van een auteur met een voor mij onbekende, maar ook vreemde naam: Irène Némirovsky. Een Franse voornaam en een Oost-Europese achternaam, haar boek *Storm in juni*, vertaald uit het Frans, werd vergeleken met *Het dagboek* van Anne Frank. De persoonlijke omstandigheden van beiden kenden enkele overeenkomsten: Joods, weggetrokken uit het geboorteland en tijdens de Tweede Wereldoorlog in het gastland opgepakt en in Auschwitz omgekomen. Mag je dan de twee geschriften met elkaar vergelijken? Anne Frank schreef als veertienjarige een opmerkelijk helder geformuleerd en gedetailleerd waargenomen dagboek dat terecht wereldwijd nog steeds wordt gelezen. Wat voor boek schreef Irène Némirovsky met *Storm in juni*? In juni 1940 was zij een volwassen vrouw, getrouwd met een bankier, moeder van twee kinderen. En succesvol als auteur, drie bestsellers had ze op haar naam staan. De Némirovsky's kwamen uit de Oekraïne, ontleenden hun familienaam aan de stad Nemirov. Irène werd geboren in Kiev in 1903, groeide op in Petersburg, verliet die stad in 1918

toen de Bolsjewisten aan de macht waren gekomen, vestigde zich in Frankrijk - Frans was de taal waarin ze was opgevoed - en publiceerde de romans *David Golder*, *Le Maître des âmes* en *Le Bal*. In Frankrijk was zij volkomen geïntegreerd, had zelfs het katholieke geloof aangenomen, maar werd eind jaren dertig om 'administratieve redenen' niet genaturaliseerd tot Française. Dan wordt het voorjaar 1940, Parijs wordt op 3 juni gebombardeerd en zij

besluit om de *Oorlog en Vrede* van de twintigste eeuw in Frankrijk te gaan schrijven. Dat dikke, in leer gebonden schrift, waarin haar klein geschreven notities uitgroeiden tot het manuscript van *Suite Française*, vinden we in afbeelding terug op de binnenkant van de omslag en in bijna alle recensies die in 2005 bij het uitkomen van de Nederlandse vertaling verschenen.

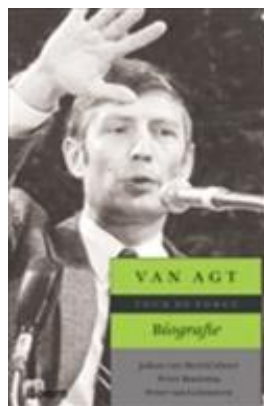
Het bombardement op Parijs is het startsein voor de chaotische vlucht van een reeks Parijse families en individuen. De één (vrijgezel Charles Langelot) besteedt alle tijd aan het inpakken van zijn kostbare porceleinverzameling, anderen zoals het gezin Michaud gaan te voet en overleven maar net in de vluchtelingenstroom de beschietingen door vijandelijke vliegtuigen. En een derde, een jonge knul van zeventien, maakt zich los uit het beschermde gezin Perigaud om vergeefs te proberen

zich aan te sluiten bij het Franse leger. Als dat leger roemloos op de vlucht slaat voor de Duitse overmacht smelt zijn overmoed en vindt hij troost in de armen van alweer een vluchteling uit Parijs. Deze en nog veel meer personages volgen we als lezer op hun massale uittocht en we worden vooral geraakt door de manieren waarop men zich staande houdt of ten onder gaat. Eenieder met de hebbelikheden, verbonden aan de status, macht en financiële mogelijkheden die men heeft, verliest of krampachtig vasthoudt. Stinkend rijk wint het van modale armoede, zo was het vroeger en zo wordt het opnieuw, maar dan medogenlozer onder de Duitsers. In het tweede deel van de roman beschrijft Némirovsky de bezetting van Frankrijk, hoe de vreemde militairen omgaan met de bevolking waarover zij heersen. Opnieuw met alle zwakheden die daar van twee kanten bij horen. Dan komt het bericht over Duitslands inval in Rusland. De reguliere bezettingstroepen in Frankrijk worden ingezet aan het Oostfront, op het platteland haalt men voorzichtig adem. De laatste alinea beschrijft de aftocht die ik citeer: 'En aan het einde van de stoet hobbelde de veldkeuken, als een pan aan de staart van een hond. De mannen begonnen te zingen, een ernstig, langzaam lied, dat wegstierf in de nacht. Al snel lag op de weg, waar het Duitse regiment had gestaan, alleen nog maar wat stof.'

Op 13 juli 1942 wordt Irène Némirovsky door de Franse gendarme opgepakt en aan de Duitsers overgedragen. Via een Frans concentratiekamp wordt ze afgevoerd naar Auschwitz en vervolgens houdt het spoor van haar bestaan op. Alsof er op de weg die zij in haar leven ging, allen nog maar wat stof was te zien.

Dankzij haar manuscript en dankzij de wonderlijke overleving van het in leer gebonden schrift lezen we meer dan zestig jaar later een indrukwekkende roman over de Tweede Wereldoorlog in Frankrijk, een roman met een onvoorstelbaar pijnlijk open

Aanbevolen boeken

einde. Als schrijvende toegift lezen we de brieven die haar man, haar uitgever en andere omstanders schreven om haar uit de greep van haar toekomstige moordenaars te redden. Toen men begreep dat elke hoop vervlogen was, schreef men om hulp voor de opvang en opvoeding van haar twee kleine kinderen. Eén van hen behield het manuscript, ontcijferde het priegelige handschrift en zette de internationaal succesvolle uitgave van *Suite Française*, bij ons *Storm in juni* in gang. Een prachtig postuum eerbetoon voor deze grote schrijfster. Literatuur maakt soms iets goed wat mensen hebben omgebracht. Juni is de maand van het spannende boek, een spannender roman dan *Storm in juni* valt er niet te kiezen in uw boekhandel.

Noud Bles

Van Irène Némirovsky verschenen in vertaling tot nu toe bij Uitgeverij De Geus:

Storm in juni, 2005, € 24,90 (gebonden) € 14,95 (paperback)

David Golder, 2006, € 17,90

Het Bal, 2007, € 12,50

De gelukzoeker, € 19,90

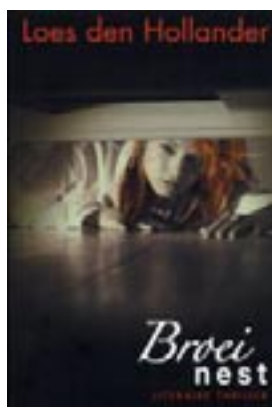
Over Irène Némirovsky verscheen in vertaling bij Uitgeverij De Geus de geromantiseerde biografie, door haar dochter Élisabeth Gille geschreven:

Irène Némirovsky, een vrouw, 2005, € 19,90

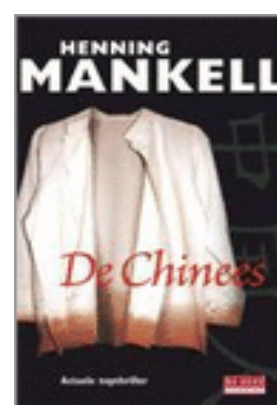
Expositie

van schilderijen van Gerrie Hoogveld uit Herveld bij ons in de Boekhandel. zie ook www.gerriehoogveld.com

Aanbevolen spannende boeken

Aanbevolen boeken

Boerka's op het naturistenterrein

Heerlijk, dat warme lenteweer. Frisse blaadjes aan de bomen, ontluikende bloemen. Mensen zitten gemakkelijker in hun vel en koesteren zich behaaglijk in de zon, de kleding wordt tot een minimum beperkt. De vrouw tegenover me op het caféterras voelt zich wel bij het mooie weer en rekt zich onder het slaken van een langgerekte zachte kreet behaaglijk uit, haar blote armen heft ze daarbij ten hemel. Haar oksels heeft ze geschoren, zie ik, de kwabben van haar forse bovenarmen lillen bij elke beweging. Ik wend mijn blik af. 'Geeft u mij maar een glaasje oude jenever en laat dat ijs met slagroom maar zitten,' roep ik naar de passerende ober. Uit ervaring weet ik dat een stevig alcoholrijk drankje een goede remedie is om de smaak in mijn mond terug te krijgen. Misschien kan een borrel ook lelijke indrukken uit het geheugen wissen.

De moddervette vrouw is niet de enige die haar vleesmassa's open en bloot aan haar omgeving laat zien. Ook mannen doen lustig met de hedendaagse smakeloosheid mee. Neem onze Volendamse volkszanger Little John Black Smith. Hij had er geen enkele moeite mee om zich op tv met ontbloot bovenlijf te tonen waarbij hij zonder enige gêne zijn vette borstjes opzichtig liet kwabbelen. T-shirt aantrekken, kwijlebal, en rap naar de fitness!

Ook ik moet af en toe tot de orde geroepen worden. Toen ik een zomerbroek had gekocht waarvan de pijpen tot halverwege mijn kuiten reikten, schudden mijn huisgenoten meewarig hun hoofd en vroegen of ik gegroeid was of een broek van heel vroeger had aangetrokken. Mijn verweer dat zo'n broekje bij warm weer lekker luchtig zit, werd meesmuilend weggewuifd: 'Een stralende dag mag de geest niet vertroebelen', kreeg ik te horen. Mij zie je nooit meer in zo'n driekwart geval. De medeman moet daaraan maar een voorbeeld nemen. Het straatbeeld is niet gebaat bij harige witte kuiten vol spataderen onder een slobberige nepknickerbocker en blote voeten met slippers waaruit maar al te vaak jubeltenen met wit uitgeslagen kalknagels steken. Toen ik eens op een naturistencamping verbleef en het geheel had overzien, kon ik het niet nalaten de beheerder te vragen of het niet beter was boerka's op het terrein uit te delen.

Informalisering heet het nieuwe boek van socioloog Cas Wouters. Wouters komt uit de veelgeprezen Amsterdamse School - waartoe ook P.C. Hooftprijswinnaar Abram de Swaan behoort - die voortbouwt op het gedachtegoed van Norbert Elias. In Het civilisatieproces constateert Elias dat we in de voorbije eeuwen

steeds beschaafder zijn geworden, wat met een toenemende beheersing van ons gedrag gepaard is gegaan.

In het voetspoor van zijn leermeester deed Wouters onderzoek naar manieren en emoties. Onderzocht Elias de vijftiende tot de negentiende eeuw, Wouters beperkt zich tot de periode vanaf 1890. Hij zocht met Nederlandse, Duitse, Engelse en Amerikaanse etikettenboeken als onderzoeksbronnen naar codes die voor een land of periode typerend zijn, vergeleek de onderzochte landen en trok conclusies.

Omgangsvormen zeggen iets over hoe mensen met elkaar omgaan en over hun autonomie. De toenemende informalisering van omgangsvormen die Wouters waarneemt, brengt hij in verband met andere tendensen als grotere afhankelijkheid, meer sociale integratie, verminderde machtsverschillen en afnemende sociale en psychische afstand.

Maar de informalisering vraagt tegelijk om zelfregulering. Van mij bijvoorbeeld wordt verwacht dat ik mezelf in de spiegel monster vóór ik gekleed in een mouwloos T-shirt ga mountainbiken. Is mijn vel nog soepel als dat van een jonge god (jazeker!) of zal het bij het afdalen van een steile helling als vergeeld perkament klapperen in de wind? Zelfregulering is vaak confronterend. Mijn collega's in het peloton zullen me eeuwig dankbaar zijn.

Paul Troost

Cas Wouters (2008). Informalisering, manieren en emoties sinds 1890. Uitgeverij Bert Bakker.

Colofon

Deze nieuwsbrief is een uitgave van Boekhandel Polman te Bommel. Ingezonden artikelen verwoorden de mening van de schrijver.

De nieuwsbrief geeft nieuws en activiteiten over de wereld van 'het geschreven woord' in het algemeen en over onze boekhandel in het bijzonder.

Daarnaast willen we een podium zijn voor mensen die van boeken en literatuur houden. Dus indien u een stukje wilt schrijven voor de nieuwsbrief, aarzel dan niet!

De nieuwsbrief is gratis af te halen in de winkel.

Vanzelfsprekend wordt onze nieuwsbrief ook op onze website gepubliceerd.

Bijdragen van:

- Noud Bles
- Paul Troost
- Riny Polman

Eindredactie:

- Frans Polman

Informatie:

Boekhandel Polman
Dorpsstraat 42
6681 BN Bommel
T: 0481 - 453 145

F: 0481 - 454 419

W: www.boekhandelpolman.nl

E: info@boekhandelpolman.nl